

KARJAJA

No 41 – Torstai 13.10.2011

108. vuosikerta

Valtakunnallinen karjalainen viikkolehti

Irttonumero 2,50 (sis. alv)

Kalliorinne pitää Karjalan palauttamista turhana haikailuna

Vasemmistoliiton varapuheenjohtaja, kansanedustaja *Risto Kalliorinne* pitää perussuomalaisen parissa esinnoussutta näkemystä Karjalan ja eritoten Petsamon palauttamisesta käsittämättömänä haikailuna.

Kalliorinteen mielestä Suomen ulkopoliittikkaan ei voida liittyä puheita rajojen siirtämisestä.

– Kotiseutukaipuu on ymmärrettävää ja se on lämmitättävä dääntä myös minun rinnassani Karjalan evakon jälkeläisenä. Kuitenkaan ei ole tarvetta läheteä harruamaan menneitä maita ja maita takaisin, sanoo Kalliorinne jonka isä on synnyntynyt luovutetuilla alueilla sijaitsevassa Laatokan Karjalan Salmassa.

Kalliorinteen mielestä rauhansopimuksessa linjatuihin rajoihin ei ole syytä kajota.

– Ei meillä olisi edes varaa Karjalan jälleentekentämiseen, vaikka taloudellisesti ajat käännyisivät aurinkoisen auvoisiksi. Pelkätään se, että nyt esiteltään keskustelun avauستا asiaan liittyen, on tunhampäiväistä ajanhukkaa.

Kalliorinne muistuttaa myös siitä, että aluevaatimusten peiteltykin esittäminen vaikeuttaa ulkopoliittista tilannettamme koko kansainvälisen yhteisön silmissä.

– Lähtäluella voidaan tehdä yhteistyötä muutenkin kuin rajapyykkien siirtely mielessä. Sellaisiin liittyvät esitykset eivät ainakaan kohenna Suomen asemaa Venäjällä. Myös maanostokysymykset on ratkottava eri tavoin kuin liittämällä ne rajakysymyksiin, Kalliorinne sanoo.

Kalliorinteen kommentit ovat nostattaneet tunteita Karjalan palautusta ajavassa Pro Karliassa. Yhdistyksen mediatiedotteessa Kalliorinnettä muistutetaan muun muassa siitä, ettei palautuksessa on kysymys ylimääräisen harruamisesta, vaan Suomelle kuuluvien laillisten rajojen palauttamisesta.

Karjalasta louhitun kivaineksen kysyntä kasvaa

Karjalan peruskallioista louhitua ja murskattua kivaineksta pidetään parhanaan alan materiaalina rajan takana. Kivillonhokset Antreassa ja Ruskelassa ovat laajentuneet vuosi vuodelta. Venäjän Karjalassa toimii tällä hetkellä 30 murskatun kivaineksen tuotantoyritystä. Karjalan sepellä vietään Moskovaan saakka.

Venäjää panostaa entistä enemmän päätieverkkonsa kohtentamiseen. Kivaineksesta kilpailevat sekä tiehallinto että rakennusteollisuus. Tällä hetkellä Venäjän Karjalan louhokset tuottavat noin kymmenen miljoonaa tonnia kivainurkettä vuodessa. Suomen vuosituotanto on noin 100 miljoonaa tonnia. Luoteis-Venäjän vuotuinen tarve on jo 122 miljoonaa tonnia.

Uusien louhosten avaaminen Venäjän Karjassa on kuitenkin ongelmallista, koska ympäristönmääräykset ovat kiristyneet. Luvansaantimenetely kestäää kolmisen vuotta.

Suurimpänä kivaineksen saantiongelmana pidetään kivinurksen kuljetusongelmia. Rajan takana sopivasta rautatiekalustosta on pulaa eikä kivaineksen kuljettamisen kovin kaaus tuotantotalueelta ole kannattavaa. Karjalan sepellä on kysyntää myös Keski-Venäjällä, mutta kuljetaminen sinne nostaa ainekseen hintaa tuntuvasti.

Panu Savolainen Mikael Agricola -seurasta seuraa, mien Viipurin tuomiokirkon seinustalta paljastuu ruotsalaisajan asehuoneen yksityiskohtia.

Saksa Mikael Agricolan haudan arvoituksen äärellä

MARKKU PAAKKINEN

Arkeologi *Aleksandr Saksa* ei jättänyt Viipuria, kun menestyksenkäs kaivauskesä keskikaikaisen Kilhatuvan vierellä oli ohi. Hän jatkaa työtään tuomiokirkon raunioilla, joiden yllä leijuu vuosisatainen kysymys. Missä on Mikael Agricolan hauta? Tiedetään jokseenkin varmasti, että Undella-kirkolla vuonna 1557 kuollut suomen kirjakielen isä haudattiin Viipuriin, mutta tarkkaa paikkaa ei ole tiedossa.

– Olti tietysti metelenkintoista tietää, missä hänen tuhkansä leppäivät, sanoo *Panu Savolainen* Mikael Agricola -seurasta.

Koska Agricola oli Turun piispa, tuomiokirkko on harvoja tarpeeksi arvokkaita paikkoja hänen haudalleen. Seura on Saksan yhteistyökumppani ja tässä tutkimuksen vaiheessa on myös Kordeliniin säätöön rahoitus tärkeässä osassa.

Samaa mieltä Savolaisen kanssa on Aleksandr Saksa, mutta tuomiokirkolla ei kaiveta yksin vuosisataisen kysymyksen ratkaisemiseksi. Tärkeintä on edetä tieteellisesti ja löytää uutta tietoa tuomiokirkosta. Alku on sujunut hyvin.

– Ensimmäinen kaivaus osui kuin satunnalta suoraan ruotsinajan asehuoneen sisäin. Siellä paljon mielenkiintoista. Rahoja on löytynyt toista kymmentä, vanhin on vuodelta 1431. Myös nuoremmat rahat ruotsalaisajan lopulta ennen vuotta 1721 ovat mielenkiintoista, Saksa sanoo.

Ensimmäinen hauta löytyi

Viipurin rakennushistoriallisista asioista vastaava arkkitehti Viktor Dmitriev on innostunut. Hän kiittelee, että tuomiokirkon tutkimus on nyt uudessa, lupaavassa vaiheessa. Myös

kaupunkilaiset ovat kiinnostuneita historiastaan. He kuvaavat kaivaustia ja keskustelevat Saksan kanssa. Tuomiokirkon rauniot ovat olleet pitkään alennustilassa, mutta nyt näyttää paremmalta. Raunioiden kunnostus maailmanperintökohteeksi on kuitenkin vasta suunnitelma-asteella.

Aleksandr Saksa suhtautuu rauhallisesti jo löydettyihin hautoihin. Kirkon lounaiskulmassa on löytynyt ruotsalaisajalta olleen tornin perustukset ja hauta, jossa vainaja on viimeisessä leposijassaan pää länteen päin. Vainaja on tutkimuksen alla, mutta Saksa ei puhu mitään Agricolasta.

– Irttoluita ja päkälloja on löytynyt runsaasti Ruotsin ajalta. Arkinen selitys sille on, että ne ovat joutuneet tänne siirrettyä täyemään mukana, Aleksanteri Saksa sanoo.

Tuomiokirkon kaivaukset jatkuvat ensi kesänä.

Aira Samulin palasi isänsä kaatumispaikalle

Aira Samulin oli 14-vuotias neitokainen, kun Viktor Suvio kaatui Nuijamaan Kanonjan maastossa. Nuijamaan Sotaveteraanien toimesta hänelle järjestyi tilaisuus palata isänsä kuolinpaikalle raijavyöhykkeelle. SIVU 4